

BOLAVĚ%o ĀĀETENĀ• O BOLAVĚ•CH KLOUBECH

ĀĀEtrtek, 05 leden 2023

Z nĀ; sledujĀ-cĀ-ho Ā•Ā; nku vĀ; s dost moĀ¼nĀ; bude bolet celĀ; kostra... Jestlipak vĀ-te, jakĀ½ je rozdĀ-l mezi artrĀ³zou, revmatoidnĀ- artritidou a dnou? JĀ; vĀ-m, asi byste Ā™ekli, Ā¼e je jedno horĀ; Ā- neĀ¼ druhĀ©, ale dnes se vĀ; m jejich rozdĀ-ly pokusĀ-m vysvĀ; tlit. ArtrĀ³za nenĀ- totĀ©Ā¼ co revmatoidnĀ- artritida nebo dna. JednĀ; se o rozdĀ-lnĀ; onemocnĀ;nĀ-, kterĀ; se ale mohou projevovat podobnĀ½mi pĀ™Ā-znaky, jako jsou bolest, otoky a ztuhlost kloubĀ- prstĀ-.

RevmatoidnĀ-

artritida je naopak autoimunitnĀ-

onemocnĀ;nĀ-, kterĀ© postihuje klouby po celĀ©m tĀ; le a zpĀ- sobuje jejich destrukci. PĀ™i revmatoidnĀ- artritidĀ; zaĀ•ne imunitnĀ- systĀ©m pacienta niĀ•it mĀ; kkĀ© tkĀ;nĀ; v okolĀ- kloubĀ-. NejvĀ-ce postiĀ¼enĀ½mi klouby jsou metakarpofalangeĀ;lnĀ- skloubenĀ- ruky. RevmatoidnĀ- artritida se projevuje obdobnĀ½mi pĀ™Ā-znaky jako artrĀ³za, nicmĀ©nĀ; toto onemocnĀ;nĀ- navĀ-c zpĀ- sobuje deformity kloubĀ- rukou a prstĀ-, coĀ¼ vede k neĀ¼Ā; doucĀ-mu zkĀ™ivenĀ- prstĀ-.

Dna -

je zĀ;nĀ; tlivĀ© onemocnĀ;nĀ- kloubĀ-, spojenĀ© se zvĀ½Ā; enou koncentracĀ- kyseliny moĀ•ovĀ© v tĀ; le. Ta je koneĀ•nĀ½m produktem metabolismu purinĀ- v tĀ; le. Ty se hojnĀ; nachĀ;jzĀ- v mase, a proto je dna spojena s nezdravĀ½m Ā¼ivotnĀ-m stylem a konzumacĀ- velkĀ©ho mnoĀ¼stvĀ- Ā•ervenĀ©ho masa (vepĀ™ovĀ©, hovĀ; zĀ-, apod.) a alkoholu. Za normĀ; lnĀ-ch okolnostĀ- tĀ; lo pĀ™ebyteĀ•nou kyselinu moĀ•ovou vylouĀ•Ā- v moĀ•i. Pokud je jĀ- ale abnormĀ; lnĀ; vysokĀ© mnoĀ¼stvĀ-, nestaĀ•Ā- se vylouĀ•ovat a uklĀ;dĀ; se do kloubĀ- ve formĀ; krystalĀ-, coĀ¼ vyvolĀ;jvĀ; jejich zĀ;nĀ;t, kterĀ½ se projevuje silnĀ½mi bolestmi a ztuhlostĀ- a zarudnutĀ-m okolĀ- kloubu. NejĀ•astĀ;ji dna postihuje koĀ™enovĀ½ kloub palce nohy, nicmĀ©nĀ; mĀ-Ā¼eme se s nĀ- setkat i na drobnĀ½ch kloubech rukou.

ArtrĀ³za

(osteoartrĀ³za) JednĀ; se o degenerativnĀ-

onemocnĀ;nĀ-, kterĀ© postihuje jak velkĀ© klouby (kyĀ•el, koleno, rameno), tak drobnĀ© klouby na rukĀ;ch Ā; i nohĀ;ch. PĀ™i artrĀ³ze dochĀ;jzĀ- k postupnĀ©mu opotĀ™ebenĀ- chrupavky, kterĀ; kryje kloubnĀ- plochy, sniĀ¼uje tĀ™enĀ- a umoĀ¼Ā; uje tak hladkĀ½ pohyb v kloubu. Pokud se chrupavka poĀ;kodĀ-, dochĀ;jzĀ- postupnĀ; k jejĀ-mu Ā°bytku, aĀ¼ se nakonec v kloubu tĀ™ou o sebe holĀ© kosti, coĀ¼ zpĀ- sobuje silnĀ© bolesti, ztuhlost kloubĀ- a zhorĀ; enĀ- pohyblivosti.

Mezi klouby na ruce, kterĀ© jsou artrĀ³zou

postiĀ¼eny nejĀ•astĀ;ji, patĀ™Ā- koĀ™enovĀ½ kloub palce (rhizartrĀ³za) a klouby mezi jednotlivĀ½mi Ā•Ā; nky prstĀ- (PIP Ā€ proximalĀ;lnĀ- interfalangeĀ;lnĀ- klouby a DIP Ā€ distĀ;lnĀ- interfalangeĀ;lnĀ- klouby).

Mezi

pĀ™Ā-znaky patĀ™Ā- zejmĀ©na bolest, otoky a ztuhlost kloubĀ- a s tĀ-m souvisejĀ-cĀ- zhorĀ; enĀ- pohyblivosti. NĀ; kdy se na prstech rukou v okolĀ- postiĀ¼enĀ½ch kloubĀ- objevujĀ- vĀ½rĀ-stky oznaĀ•ovanĀ© jako Heberdenovy nebo Bouchardovy uzly. Heberdenovy uzly postihujĀ- klouby, kterĀ© jsou nejbliĀ-Ā¼e Ā; piĀ•kĀ; m prstĀ-, zatĀ-mco Bouchardovy uzly jsou ve skuteĀ•nosti vĀ½rĀ-stky na kostech v okolĀ- kloubu, coĀ¼ vede k otokĀ-m a zvĀ;tĀ; enĀ- kloubĀ- a takĀ© ke zhorĀ; enĀ- pohyblivosti a ztuhlosti. LidĀ© s artrĀ³zou prstĀ- na rukĀ;ch majĀ- Ā•asto problĀ©m navlĀ©knout si prsten nebo ho sundat, a to prĀ; vĀ; kvĀ; li vĀ½rĀ-stkĀ-m na kostech v okolĀ- kloubĀ-.

LĀ©Ā•bu

artrĀ³zy prstĀ- lze rozdĀ; lit do dvou skupin, a to na konzervativnĀ- a operaĀ•nĀ-. Ten prvĀ- je zaloĀ¼en na konzervativnĀ-ch (nechirurgickĀ½ch) metodĀ;ch, jako jsou lĀ©ky, rehabilitace nebo reĀ¼imovĀ; j

opatření. Využívají se zejména Iáky, které pomáhají zmírnit bolesti, zánět a otoky kloubů; patří mezi například nesteroidní antinflogistika, jako je nimesulid (Aulin) nebo ibuprofen (Brufen). Některé z těchto látek jsou volně prodejné a silnější dávky může předepsat lékař. Injekční aplikace kortikosteroidu - kortizon je účinnější a silnější protizánětlivá látka, která pomáhá zmírnit bolest, zánět a otok. I když se aplikace k artriticky změněným kloubům se nedoporučuje, předléčivostně podávají pomáhat látky zvládnout závažné akutní bolesti, otoky a ztuhlosti prstů.

Rovněž specializovaná rehabilitační léčba ruky pomáhá. Ztuhlost a hybnost kloubů lze poněkud zlepšit pomocí ledových a teplých obkladů. Většina lidí udává, že teplé obklady jim pomáhají od ztuhlosti, zatímco studené obklady pomáhají prstům. Také se používají kineziotaping a speciální lepicí páska, která se lepí na káň v okolí kloubů a udržuje tak svaly a okolní struktury v napětí, což funguje jako prevence proti ztuhnutí kloubů a pomáhá jim zlepšit hybnost.

Pokud konzervativní léčba nefunguje, je nutná operativní léčba. K předstoupit k operativní léčbě. K tomu patří kloubní náhrady nebo fúze. V zásadě se využívají hlavní postupy, a to fúze kloubu, totální endoprotéza (umělá kloubní náhrada) nebo odstranění vrstvy (osteofytů). Fúze kloubu spojuje v trvalém znehybněném kloubu, což sice na jednu stranu zhoršuje pohyblivost prstu, ale obvykle pomáhá i v různé míře od bolesti. Prst fúzí látkami také vyrovnávají kloubní deformity a odstraní kosti vrstvy.

Náhrada

kloubů na prstech ruky pomáhá zachovat mobilitu v kloubu a současně pomáhá od bolesti. Obecně se kloubní náhrady doporučují méně aktivním nebo starším osobám, protože umělá kloub používá vaničku k náhradám drobných kloubů na prstech rukou není určen pro těžkou fyzickou práci nebo v různé míře. Implantáty se vyrábějí z různých materiálů, jako jsou plasty, keramika, titan nebo jiné kovy, a sásem nutná dochází k jejich opotřebení, které je tím větší, čím více kloub zatáhá. MUDr. Michal Vilímovský